

Aan de gemeenteraad

6 augustus 2013
Gemeentestukken: 2013-267

Onderwerp: Vaststelling Erfgoedbeleid Ridderkerk 2013-2016 en verordeningen

1. Voorstel

Wij stellen u voor om:

- het Erfgoedbeleid Ridderkerk vast te stellen;
- de Monumentenverordening Ridderkerk 2013 vast te stellen;
- de Subsidieverordening onroerend cultureel erfgoed Ridderkerk 2013 vast te stellen;
- de Archeologieverordening Ridderkerk 2013 vast te stellen.

2. Aanleiding

De gemeente Ridderkerk is rijk aan monumentale bebouwing, archeologische waarden en cultuurlandschappen. Naast bijzondere monumenten zoals Het Huys ten Donck en de dijklinten met historische bebouwing, kent de gemeente ook minder zichtbare objecten en structuren zoals woonheuvels uit de middeleeuwen. Voor de kennis over het verleden, de schoonheid en de lokale identiteit is het erfgoed voor Ridderkerk bijzonder waardevol.

Voor een duurzame instandhouding is het nodig zorgvuldig om te gaan met het historisch erfgoed. Erfgoedbeleid is hierbij een belangrijk instrument. De gemeente voert dan ook een actief erfgoedbeleid met onder andere een gemeentelijke monumentenlijst.

Aanleiding voor het nieuwe erfgoedbeleid is de toenemende aandacht voor en veranderde opvatting over cultuurhistorie in de afgelopen jaren. Zowel beleidsmatig als in wet- en regelgeving is er ten aanzien van het onderwerp erfgoed het nodige veranderd. Voor de gemeente Ridderkerk is met name de regelgeving met betrekking tot het beschermen van archeologische waarden en de ontwikkelings- en gebiedsgerichte benadering van erfgoed van belang. Op het gebied van monumenten is gekozen subsidie voor gemeentelijke monumenten beschikbaar te stellen. Tot slot maken gewijzigde wet- en regelgeving een actualisatie van de monumentenverordening nodig.

In de notitie Erfgoedbeleid Ridderkerk (ter inzage) is het nieuwe beleid beschreven. Deze notitie bestaat uit een algemeen deel met de hoofdlijnen van het beleid en drie uitwerkingen waarin verder ingegaan wordt op de aspecten archeologie (Uitwerking I), cultuurlandschappen (Uitwerking II) en monumenten (Uitwerking III).

Bij het erfgoedbeleid horen drie verordeningen die voor de uitvoering van belang zijn. Het betreft een geactualiseerde monumentenverordening, een archeologieverordening waarin de doorwerking van het archeologiebeleid is geregeld en een subsidieverordening voor de instandhouding van gemeentelijke monumenten.

Eerdere besluitvorming

Uitgangspuntennotitie Erfgoedbeleid Ridderkerk 2012-2016

U heeft op 31 mei 2012 de Uitgangspuntennotitie Erfgoedbeleid Ridderkerk 2012-2016 vastgesteld. In deze notitie is globaal het bestaande erfgoedbeleid van de gemeente beschreven

en worden voorstellen gedaan voor actualisatie van het beleid. Daarnaast zijn de financiële consequenties beschreven.

Begroting 2013-2016 en 2^e Programmamonitor 2012

Op 22 november 2012 heeft u de begroting 2013-2016 vastgesteld. Daarnaast is tijdens deze vergadering de 2^e Programmamonitor vastgesteld. Hiermee zijn de kosten van het erfgoedbeleid gedekt.

Notitie: 'Een zorgvuldige omgang met Monumenten'

Op 11 april 2013 is de notitie 'Een zorgvuldige omgang met Monumenten' besproken in uw commissie Samen wonen. Hiermee is gehoor gegeven aan het amendement (2012-68) waarin u vraagt om deze tussentijdse afstemming. Bij de commissiebehandeling bleek dat deze notitie voldoende basis biedt voor verdere uitwerking in het beleid.

Participatie

Bij de totstandkoming van het erfgoedbeleid is een uitgebreid participatietraject doorlopen. Hierbij hebben wij veel tips, ideeën, adviezen en wensen ontvangen. Er zijn in totaal drie erfgoedavonden gehouden waarop gesproken is over het op te stellen beleid (oktober 2011, maart 2012 en februari 2013). Op deze avonden zijn monumenteneigenaren, de wijkoverleggen en de Stichting Oud Ridderkerk uitgenodigd om mee te denken over het beleid. Op de laatste avond is het concept beleid ten aanzien van archeologie, cultuurlandschap, monumenten gepresenteerd en bestond de mogelijkheid hierop te reageren. In het algemene deel van het erfgoedbeleid (bijlage 1) wordt verslag gedaan van de participatie.

3. Aspecten

Erfgoedbeleid

Erfgoed wordt van waarde geacht vanwege de schoonheid, kennis over het verleden en de betekenis voor de lokale identiteit.

Het beleid is gericht op een zorgvuldige omgang met het erfgoed. Naast het behoud van monumenten is het beleid gericht op het betrekken van cultuurhistorie bij de inrichting van onze omgeving.

Het beleid wil erfgoed onder de aandacht brengen bij een breed publiek, draagvlak creëren en initiatieven uit de samenleving stimuleren. Een goede informatievoorziening over de aanwezige cultuurhistorische waarden, wet- en regelgeving, subsidiemogelijkheden en ondersteunende organisaties is een belangrijk onderdeel van het beleid.

Met het uitgewerkte beleid op het gebied van archeologie, cultuurlandschap en monumenten wordt een concretisering van de uitgangspuntennotitie gegeven die nodig is voor deze zorgvuldige omgang.

Archeologie

Met een gemeentelijk archeologiebeleid is een zorgvuldige omgang met het bodemarchief mogelijk. Omdat vooraf gedetailleerder inzichtelijk is waar archeologische waarden te verwachten zijn, kan onderzoek gericht plaatsvinden.

Met het archeologiebureau van de gemeente Rotterdam (Bureau Oudheidkundig Onderzoek van de gemeente Rotterdam, BOOR) zal een vaste adviesrelatie worden aangegaan. Hiermee kan het niveau van advisering en de dienstverlening aan de gemeente verbeteren. Het formaliseren van de adviesrelatie met BOOR wordt in de nieuwe BAR-organisatie opgepakt.

Cultuurlandschap

Het beleid ten aanzien van cultuurlandschappen geeft een invulling aan een gebiedsgerichte benadering van erfgoed. Door de karakteristieken van bijzondere gebieden, ruimtelijke structuren en objecten te beschrijven en te waarderen kunnen deze karakteristieken waar nodig beschermd worden en een rol spelen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hiermee kan ook invulling worden gegeven aan gewijzigde regelgeving die een verantwoording ten aanzien van cultuurhistorische waarden verplicht stelt, onder andere in bestemmingsplannen.

Monumenten

Met de subsidieregeling worden eigenaren van gemeentelijke monumenten actief ondersteund bij de instandhouding van hun monument. Deze ondersteuning bestaat uit een tegemoetkoming in de kosten voor het onderhoud en een ondersteuning in de vorm van een lidmaatschap van de Monumentenwacht. Ook biedt de regeling mogelijkheden voor het ondersteunen van initiatieven uit de maatschappij. Er bestaan op dit moment nauwelijks rijks- of provinciale regelingen voor gemeentelijke monumenten.

Verordeningen

Met de actualisatie van de monumentenverordening wordt aangesloten op gewijzigde wet- en regelgeving van het rijk (onder andere de invoering van de Wabo en wijzigingen in de Monumentenwet 1988). Op basis van de geactualiseerde monumentenverordening kan het college, ook formeel, een monumentencommissie benoemen.

De archeologieverordening is nodig voor de uitvoering van het archeologiebeleid. Als er in het bestemmingsplan geen paragraaf over archeologie is opgenomen worden omgevingsvergunningen getoetst aan de verordening. Wij kunnen op basis van de verordening archeologisch belangrijke plaatsen aanwijzen.

De subsidieverordening is nodig voor het toetsen van subsidie aanvragen.

4. Aanpak/Uitvoering

Indien wordt ingestemd met dit voorstel volgt een publicatie in De Combinatie en op de gemeentelijke website. Hierin wordt bekend gemaakt dat het erfgoedbeleid en de verordeningen zijn vastgesteld door de gemeenteraad. De vastgestelde verordeningen worden ter inzage gelegd.

De subsidieverordening treedt begin januari 2014 in werking. Vanaf dat moment worden aanvragen voor een subsidie voor de instandhouding van een gemeentelijk monument in behandeling genomen. Het niet direct inwerking laten gaan van de subsidieverordening geeft de mogelijkheid om op een zorgvuldige wijze eigenaren van gemeentelijke monumenten te informeren over de regeling.

De archeologieverordening en de monumentenverordening treden in oktober 2013 in werking.

In het najaar wordt gestart met de uitvoering van het erfgoedbeleid. De nadruk ligt dit jaar voornamelijk op de communicatie. Belangrijk is dat eigenaren van een door de gemeente aangewezen monument actief worden voorgelicht over de subsidieregeling. Naar verwachting wordt in oktober of november 2013 een informatieavond georganiseerd voor eigenaren van monumenten.

5. Kosten/Opbrengsten/Dekking

De financiële kosten zijn tot en met 2016 opgenomen in de begroting.

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

dhr. H.W.J. Klaucke

mw. A. Attema

Behandeld in de commissie Samen wonen d.d. 5 september 2013
Behandeld in de raad d.d. 23 september 2013
a.fenger@ridderkerk.nl/641/H